

UCHWAŁA Nr XVI/136/2020

Rady Gminy Przeworsk z dnia 18 marca 2020r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. z 2019r. poz. 506 z późn.zm.), na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019r. poz. 1111 z późn. zm.) Rada Gminy Przeworsk uchwala, co następuje:

§1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2023 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przeworsk.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Andrzej Ruchała

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE PRZEWORSK
NA LATA 2020-2023**

Spis treści

<u>Wstęp</u>	3
<u>I. Podstawa prawna</u>	5
<u>II. Diagnoza</u>	5
<u>III. Analiza SWOT</u>	9
<u>IV. Odbiorcy programu</u>	11
<u>V. Cele programu</u>	12
<u>VI. Realizatorzy programu</u>	15
<u>VII. Finansowanie</u>	15
<u>VIII. Monitorowanie</u>	15
<u>Podsumowanie</u>	16

Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Środowisko rodzinne oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno-bytowej. Rodzina funkcjonalna konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, a przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Jednak dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym niosą za sobą również zmiany w rodzinach, nie zawsze ze skutkiem pozytywnym, są również takie, które pogłębiają zjawiska negatywne. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wypełnić należy: niski poziom kultury, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne

i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Przeworsk na lata 2020-2023 został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.)

I. Podstawa prawna

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1111 z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2019r. poz. 1507 z późn.zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 218 z późn. zm),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 322 z późn. zm.),
- f) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.),
- g) ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 473 z późn. zm.)
- h) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przeworsk na lata 2016-2020

II. Diagnoza

Pomoc społeczna ma na celu wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, jeżeli nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Szukając pomocy osoby i rodziny oczekują odreagowania swoich emocji, wglądu w przyczyny trudnej sytuacji oraz pomocy w dokonaniu zmian w swoim życiu.

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przeworsku w roku 2018 znajdowało się 395 rodzin, natomiast w 2019 roku 386 rodzin.

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS

Struktura rodziny	Liczba rodzin		
	2017	2018	2019
z dziećmi do 18 r.ż.	620	276	282
wielodzietne	115	93	105
niepełne	32	26	34

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku

Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie, dane za 2017r., 2018 r. i 2019r.

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci i więcej
Liczba rodzin							
2017	294	211	81	15	7	6	6
2018	88	95	62	21	10	0	0
2019	75	102	63	26	11	5	0

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku

Powody przyznawania pomocy

Powody przyznawania świadczeń	Liczba rodzin Rok 2017	Liczba rodzin Rok 2018	Liczba rodzin Rok 2019
ubóstwo	249	159	122
sieroctwo	1	1	1
bezdomność	4	5	6
wielodzietność	0	8	24
bezrobocie	281	222	222
niepełnosprawność	111	101	109
długotrwała choroba	207	185	195
bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych	47	28	32
przemoc w rodzinie	20	17	15
alkoholizm	26	20	27
narkomania	0	0	0

trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	5	6
zdarzenia losowe	0	0	8
sytuacja kryzysowa	0	0	0

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowaniem przedszkolnym, realizowanym w gminie Przeworsk zajmuje się 8 oddziałów przedszkolnych, 2 przedszkola niepubliczne oraz 5 punktów przedszkolnych .

Dzieci uczęszczające do przedszkola w Gminie Przeworsk

Placówka wychowania przedszkolnego	Liczba przedszkoli/Liczba dzieci w roku szkolnym		
	2017	2018	2019
Przedszkole niepubliczne	2/198	2/322	2/219
Szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi	8/170	8/190	8/257
Punkty przedszkolne	5/123	-	-
Przedszkole samorządowe	-	1/39	1/49

Źródło CUW w Przeworsku

Edukacja szkolna w gminie Przeworsk realizowana jest w 10 Szkołach Podstawowych oraz jednym gminnym gimnazjum wygaszonym w 2019 roku.

Uczniowie szkół podstawowych i gminnego gimnazjum w gminie Przeworsk

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym		
	2017	2018	2019
szkoła podstawowa	9/1157	9/1154	9/1258
gimnazjum	1/55	1/32	-

Źródło CUW w Przeworsku

Dzieci z rodzin o niskich dochodach objęte były pomocą w formie stypendiów.

Rok szkolny	Liczba dzieci korzystających z pomocy w formie stypendium w roku szkolnym
2017/2018	129
2018/2019	85
2019/2020	81

Formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych jest świetlica opiekuńcza, prowadzona przy Szkole Podstawowej w Rozborzu w formie placówki wsparcia dziennego. Dzieci otoczone opieką wychowawcy w godzinach popołudniowych mają zapewnione warunki do nauki, zabawy oraz twórczego spędzania wolnego czasu. Uczestnikami zajęć są w większości dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Dodatkowo dzieci objęte wychowaniem i edukacją szkolną, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. W 2017 r. z nieodpłatnych posiłków korzystało 287 dzieci w 2018 roku 231 dzieci, a w 2019 roku 197 dzieci.

Od 2014 roku Gmina Przeworsk przystąpiła do realizacji krajowego programu „Karta Dużej Rodziny”. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. W Gminie Przeworsk kartę przyznaje Wójt Gminy Przeworsk na wniosek członka rodziny wielodzietnej. W 2018 roku GOPS przyjął 57 wniośki na Karty Dużej Rodziny, wszystkie spełniły wymogi, wydano łącznie karty dla 290 osób.

Rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze Ośrodek Pomocy Społecznej przydziela asystenta rodziny, który prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania poprzez realizację zadań tj.:

- opracowanie planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodzin i pracownikiem socjalnym
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie członków rodzin do aktywności społecznej, do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, do poszukiwania pracy itp.

W 2017 roku pomocą asystenta rodziny zostało objętych 15 rodzin, 2018 r. asystent rodziny objął pomocą 12 rodzin, a w 2019 roku 6 rodzin.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Zarówno w roku 2018 jak i 2019 roku z terenu Gminy Przeworsk w pieczy zastępczej przebywało 16 dzieci.

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Realizacja lokalnego programu na terenie gminy Przeworsk

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy społecznej

<ul style="list-style-type: none"> • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlica opiekuńcza • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • Wyszkolona kadra pracownicza • Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych • Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny • Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym • Dostępność bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego również w godzinach popołudniowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy • Brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny • Brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizacji grup samopomocowych • Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodzin • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela • Brak rodzin wspierających
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pozyskania środków finansowych zewnętrznych • Rosnąca świadomość społeczna • Zatrudnienie asystentów rodzin na umowy cywilno-prawne • Kierowanie pomocy do konkretnych adresatów 	<ul style="list-style-type: none"> • Złożoność problemów rodzin • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych- „pęd życia” • Degradacja relacji rodzinnych

<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, realizację rządowych programów i możliwość pozyskania funduszy unijnych • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Rozpad związków: rozwody, separacje, wyjazdy zagraniczne. • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych
---	--

IV. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież którym rodzina nie zapewnia i nie sprawuje należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Adresatami programu są w szczególności następujące rodziny i dzieci:

1. Rodziny niezaradne życiowo

Programem mogą zostać objęte rodziny, które nie posiadają zdolności wychowawczych i popełniają błędy wychowawcze. W takiej rodzinie brak jest stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa. Innymi słowy dysfunkcyjność rodziny wpływa na załamanie struktury relacji rodzinnej. Wtedy też rodzina jako podstawowa komórka społeczna nie może spełniać podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Najczęściej problemy w takich rodzinach wynikają z niskiego poziomu wykształcenia rodziców czy też trudnej sytuacji materialno-bytowej, bądź z uzależnienia.

2. Rodziny z problemem ubóstwa obarczone bezrobociem

Rodziny naznaczone ubóstwem, często wynikającym z braku pracy, są tą częścią społeczeństwa, która jest zagrożona dezorganizacją pracy rodziny. Wiele osób

korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Przeworsku boryka się z problemem bezrobocia. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny i prowadzi do narastania kwestii ubóstwa.

3. Rodziny dotknięte przemocą

Liczba rodzin dotkniętych przemocą wynosiła w 2018 r. 60 rodzin natomiast w 2019r. 51 rodzin. Przemoc fizyczna i psychiczna nie znajduje swego źródła tylko w rodzinach z obniżoną sprawnością bytową i materialną. Coraz częściej problem dotyczy rodzin pełnych, dobrze sytuowanych materialnie oraz ludzi wykształconych. Niestety, tylko nieliczne z rodzin dotkniętych przemocą zgłaszają swój problem. Często temat przemocy domowej pozostaje nadal w tzw. „czterech ścianach”.

4. Dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym

Dzieci rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym mają na ogół problemy w sferze emocjonalnej. Ich zaburzenia nie pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie. W taki sposób dziecko z głębokim deficytem emocjonalnym nie wykształtuje odpowiedniej hierarchii wartości. Proces ukierunkowania dziecka jest niezwykle trudnym procesem, który pochłania wiele pracy i wysiłku. Na niedostosowanie społeczne dzieci duży wpływ ma środowisko pierwotne, którym jest rodzina oraz rozwój cywilizacji i technologii, a także środowisko rówieśnicze.

Nie mniej jednak rodzina niezależnie od tego jak funkcjonuje, czy jest środowiskiem zdrowym i wartościowym moralnie, czy też przejawia wyraźne cechy patologii – w każdym przypadku kształtuje osobowość, postawę społeczną, wyznacza koleje losu dziecka.

V. Cele programu

Cel główny 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka, zapewnienie szczególnej ochrony dziecku w rodzinach zagrożonych.			
cele szczegółowe	wskaźnik realizacji działań	realizatorzy	Termin realizacji
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej w tym praca socjalna ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	GOPS	2020 - 2023
2) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z posiłków - liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej w ramach	GOPS	2020 - 2023

	rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023		
3) kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego. Prowadzenie profilaktycznej działalności w tworzeniu zdrowego stylu życia poprzez organizowanie zajęć kulturalno-sportowych.	- liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	Świetlica opiekuńcza w Rozborzu	2020 - 2023
4) kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom. Organizowanie i finansowanie działań uczących alternatywnego spędzania czasu wolnego.	- liczba dzieci uczęszczających w tych koloniach i obozach	GKRPA, GOPS	2020 - 2023
5) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	GOPS, placówki oświatowe, Policja	2020 - 2023
6) zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w OIK	- liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w OIK	GOPS, PCPR, OIK w Nowej Sarzynie	2020 - 2023
7) zabezpieczeni środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	PCPR, GOPS	2020 - 2023
8) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. pojęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	- liczba osób, które podjęły terapię - liczba założonych Niebieskich Kart - liczba osób, które ukończyły terapię	GOPS w Przeworsku Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020 - 2023
Cel główny 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.			
cele szczegółowe	wskaźniki realizacji działań	realizatorzy	Termin realizacji
1) zapewnienie opieki asystenta rodzin - rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy Przeworsk - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej	GOPS	2020 - 2023

2) organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny	- liczba szkoleń i warsztatów - liczba uczestników	GOPS	2020 - 2023
3) dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej na terenie gminy	- liczba działających placówek - liczba dzieci objętych opieką placówek	GOPS, UG	2020 -2023
4) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad - liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat, GZI	2020 - 2023
5) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez konsultacje i poradnictwo	- liczba i rodzaj działań - liczba rodzin objętych działaniami	GOPS, PCPR Placówki Oświatowe, organizacje pozarządowe m. in. Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat, GZI	2020 - 2023
6) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektu aktywnej integracji	- liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe - liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie - liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań	GOPS, PUP	2020 - 2023
7) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	- liczba rodzin objętych monitorowaniem	GOPS, GKRPA, Policja	2020 - 2023
8) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba poprzez: - wyłonienie środowisk wymagających szczególnego nadzoru i zasadności przydzielenia asystenta rodziny, - podsumowania i analiza efektów pracy z rodziną	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i wsparciem asystenta rodziny	GOPS, GKRPA, PCPR, GZI, Policja	2020 - 2023

VI. Realizatorzy programu

W celu zwiększeniu skuteczności w osiągnięciu zakładanych celów zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny, w realizację zadań zaangażowane będą instytucje pomocowe działające w szczególności na rzecz rodzin i dzieci:

- Urząd Gminy Przeworsk,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Przeworsku,
- Szkoły i placówki oświatowe, przedszkola,
- Placówki i służby zdrowia,
- Organizacje pozarządowe, w szczególności działające na rzecz dziecka i rodziny,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Komenda Powiatowa Policji w Przeworsku,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rodzinny, w tym kuratorzy

VII. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2023 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Przeworsk, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. Monitoring i Ewaluacja

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przeworsku. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 jest dokumentem otwartym

i długofalowym. Będzie polegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Założenie aktywizacji rodzin, pracy samopomocowej wymagać będzie włączenia adresatów programu do formułowania jego celów. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promocja rodzinnego stylu życia. Wskazane propozycje zawierają przede wszystkim działania profilaktyczne i wspierające. W celu osiągnięcia zamierzonych celów w realizację programu będą włączone również instytucje, placówki i organizacje pozarządowe, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Andrzej Ruchala